

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

Javaslat a
„Isaszegi mozik „
Isaszegi Települési Értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Majsa Györgyné

..... (aláírás)

Isaszeg, 2022.03.03.

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:
Majsa Györgyné
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:
Név: Majsa Györgyné
Levelezési cím: 2117 Isaszeg, Mátyás király u. 17.
Telefonszám: 20/550-3114
E-mail cím: igloca9@gmail.hu

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése
„Isaszegi mozik”
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása
agrár- és élelmiszergazdaság egészség és életmód épített környezet
ipari és műszaki megoldások **X kulturális örökség** sport
természeti környezet turizmus és vendéglátás
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik
települési X tájegységi megyei külföldi magyarság
5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Valamikor az átlagember heti szórakozását jelentette a hétfői mozi.

Akkoriban a tévé egyetlen csatornája szombat estére a következőt nyújtotta: tévémaci után ünnepi tévétorna a csinos ikerlányokkal, Híradó, Vers mindenkinek, majd a Derrick soron következő epizódjával egy kis darab a nyugati életformából.

Hétfőn - bár minden dolgozó látta - elmesélték egymásnak a munkahelyeken.

Nem kapcsolódott az egyetemes élethez, mindazonáltal a két világháború közötti évtizedek fontos kulturális intézménye volt a mozi. Isaszegen az első mozgó Menártovics Lajos hentes-mészáros, majd vendéglős nyitotta meg. Felesége (Paulovich Márta) örökségeként az egykori főjegyzői lakban (a jelenlegi tornacsarnok helyén állt) működtette vendéglőjét, ahol aztán négy szoba átépítésével 1920-ban alakította ki a Petőfi Sándor mozgóképszínházat. Az előadásokat szombaton és vasárnap tartották.

A mozibérletet rövid időre Faragó István vette át, akit a közkedvelt Tihanyi Antal követett. Korszerűsítette a mozit, és hétköznap is tartottak előadást. Az 1940-es években már diákmatinékat is rendeztek. Főleg iparosok, kereskedők, MÁV-dolgozók és családtagjai látogatták a Petőfi filmszínházat. „Külön élmény volt, amikor az előadás alatt Tihanyi bácsi, a mozi tulajdonosa, szálfagyenes alakjával végigvonult és jobbra-balra pumpálta az illatos légfrissítőt” – emlékezik vissza egy kortárs a gyermekkori mozi élményére.

Az 1930-as években, a Rákóczi úti Eperjesi fűszeres család is próbálkozott mozival. A főleg értelmiségiek és családtagjaik által látogatott filmszínház nem volt hosszú életű, két mozi még az egyre népesebb Isaszegen is soknak bizonyult.

Kellemes, családi légkör jellemezte a **hatvanas-hetvenes évek falusi moziját**. A fénykorában is kidőlt-bedőlt épület családi házas övezetben állt a mai Sportcsarnok helyén. néhány száz méterre a faluközponttól, ami akkor a következőket jelentette: iskola, templom, Pogonyi cukrászda, Csata étterem (vagy inkább korcsma) orvosi rendelő, tanácsháza.

A Petőfi mozi előterében Babi néni Bodrogi Andrásné) üldögélt a kis asztala mögött és árult darabra Fruttit, cigaretta-rágót, tehencukrot (Krówka vajkaramella), Inota csokit, Úrhajós szeletet, krumplicukrot), padlósíjat (ánizs ízesítésű gumicsík) . Edit néni, a pénztárban letépte a jegyet a tömbről, lebélyegezte a tőpéldányt és amit a néző kapott, azt is, majd a fecnival a kézben várhattunk a sorunkra. Annus néni, a jegyszedő egymaga többet tett a mozi és Isaszeg közbiztonságáért, aki nem viselte jól magát, azt Annus néni a következő héten nem engedte be, rosszabb esetben az ilyen büntetés hetekig is eltarthatott.

A Filmhíradóval indult a műsor, a főcím alatt hangosan dolgozó villanymotor húzta szét a vászon előtti függönyt. Voltak kisebb-nagyobb szünetek, amikor elszakadt a film vagy nem azonnal indult a következő tekerés. Ilyenkor füttykoncert kezdődött, többen pedig azt kiabálták, hogy "Lexíííí!". Szmolicza Félix volt ugyanis a mozigépész neve.

A Petőfi mozit az 1980-as években bezárták, mert életveszélyes volt az épület, majd lebontották. Helyén épült fel a jelenlegi Sportcsarnok.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

A kulturális élet fontos intézményei voltak, jellemezték az adott korszakot.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

- Asztalos István: Isaszeg. Száz magyar falu sorozat kötete

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja
<https://www.youtube.com/watch?v=NEdMMbKk-Pk> az első mozgófilm 1938-ból

Az Isaszegi Falumúzeum tulajdona. Készítette Grajzer József volt isaszegi lakos 1938-ban. Némafilm.

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánlólevelek
3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat